

پێڕه‌وی “هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان” هێزی سه‌ربازیه‌ی کۆمه‌له — پارتی سۆسیالدموکراتی کوردستان

داگیرکهریی و چه‌وساندنه‌وه

داگیرکهریی سیسته‌میکی دژ مرۆقییه. داگیرکردنی ولاتی و دانیشتوانه‌که‌ی له لایه‌ن نه‌ته‌وه‌یه‌کی دیکه‌وه، یه‌کیک له شیوه‌کانی چه‌وساندنه‌وه‌ی مرۆف به دهستی مرۆفه که به گشتی نێزیکه‌ی هه‌ر هه‌موو شیوه‌کانی چه‌وساندنه‌وه ده‌گریته‌ خۆی. داگیرکهریی نه‌ته‌وه‌یی، له‌گه‌ڵ چه‌وساندنه‌وه‌ی دیت و به‌دوای ئه‌و ده‌وله‌تی نه‌ته‌وه‌ی زال بۆ سه‌رینه‌وه‌ی ناسنامه و کولتوری نه‌ته‌وه‌ی بندهست له هه‌موو میکانیزمی که‌ک وهرده‌گریته. به‌و شیوه‌یه نه‌ته‌وه‌ی چه‌وساوه به توشبوونی پرۆسه‌یه‌کی سیسته‌ماتیکی به‌ خۆغه‌ریبکردن، ئه‌لیناسیۆن، ده‌بیته‌ هاوولاتی ژماره‌ دوو. سیاسه‌ت و پرۆژه‌کانی ده‌وله‌ت و نه‌ته‌وه‌ی زال بۆ به‌رابه‌ری و یه‌کسان کردن، ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌ی دووه‌م ده‌خاته‌ ژیر هه‌ره‌شه‌ی جیددییه‌وه.

ئایدۆلۆژی نه‌ته‌وه‌یی و سیاسه‌تی فره‌خوازی ده‌وله‌ت و نه‌ته‌وه‌ی زال، له‌و چاره‌که سه‌ده‌یه‌ی دواییدا، بۆ پاراستنی نه‌خشه‌ی ناراست و ته‌واوییه‌تی خاکی ولاته‌ ده‌ستکرده‌کان، کاره‌سات و جینۆسایدی بۆ نه‌ته‌وه‌ی ژێردهست به‌ دیاری هیناوه.

نموونه‌ی بێ ئه‌ژمار له‌و جۆره به‌ کۆمه‌لکوژییه و ده‌ستدریژیانه له سه‌رانسه‌ری جیهاندا هه‌ن. بیگومان تا کاتیک که کۆمه‌لکوژی نه‌خی پاراستنی یه‌کپارچه‌یی ولاتیک بیت، سه‌ربه‌خۆیخوازی ئیتر ده‌بیته‌ مافیکی سروشتی و بایه‌خیکی به‌رزی مرۆقانه.

”مافی دیاریکردنی چاره‌نووس” له لای گه‌لانی، خالی زه‌قی ئه‌م بایه‌خه به‌رزه‌یه. ده‌وله‌ت و نه‌ته‌وه‌ی سه‌رده‌ستیش چه‌مکه پیرۆزه‌کانی خۆی دینیتته مه‌یدان و ”ته‌واوییه‌تی خاک” و ”ده‌سه‌لاتی نه‌ته‌وه‌یی” و ”پیرۆزی سنوور و ئالا” و ”ناسایشی نه‌ته‌وه‌یی” به‌ له‌به‌رچاو گرتنی ناسنامه و

به‌رژه‌وه‌ندییه نه‌ته‌وه‌یییه‌کانی خۆی پێناسه ده‌کات. به‌وشیوه‌یه ”به‌رژه‌وه‌ندییه نه‌ته‌وه‌یی” ده‌وله‌تی ده‌سه‌لاتدار له‌ رێبازی ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌ی ده‌سه‌لاتدار پێناسه ده‌کریت و یاسا و رێساش ده‌بیته‌ که‌ره‌سته‌ی پاراستنی ئه‌و به‌رژه‌وه‌ندیانه. جا ئه‌وجار، حوکمه‌ت، پارلمان و هێزی یاسا و سوپا و ئۆرگانه‌کانی فێرکردن و بارهێنان، راگه‌یه‌نهره گشتیه‌کان و هتاد.. ئه‌و سیاسه‌ته به‌رپۆه ده‌بن.

ئهو سیاسه‌ته که‌ عاده‌ته‌ن به‌ هه‌ندیک مافگه‌لی ته‌شریفاتیه ئارایش ده‌کریت، جیاوازییه ناسنامه‌یییه‌کان تیک ده‌دا و هه‌موو تیکۆشانه‌کانی ناسنامه‌ی گه‌مارۆدراوی نه‌ته‌وه‌که‌ی دیکه، به‌ بیانووی هه‌ولدان دژی به‌رژه‌وه‌ندییه نه‌ته‌وه‌یی، ته‌واوییه‌تی خاکی، و ده‌سه‌لاتیه نه‌ته‌وه‌یی، سه‌رکوت ده‌کات.

ده‌وله‌تی نه‌ته‌وه‌ی ده‌سه‌لاتدار، ولات به‌ ناسنامه‌ی کولتوری خۆی پێناسه ده‌کات و ئه‌وه‌ش هۆیه‌کانی ئایدیۆلۆژی فه‌رمیه ده‌سه‌لات پێکدینیت.

ئایدیۆلۆژی فه‌رمیه ده‌سه‌لات له‌ سه‌ره‌وه‌ی جیاوازییه ناسنامه‌یییه‌کانه و هه‌ر چه‌شنه ئیراده و تیکۆشانیک، جیا له‌ ناسنامه‌ی فه‌رمی، به‌ جیاویخوازیی داده‌نیته و به‌ توندیه سه‌رکوتی ده‌کات. ئه‌م نمونه‌یه له‌ نیزیکی ته‌واوی نه‌ته‌وه بنده‌سته‌کان ده‌بینریته‌وه.

شارستانیه‌تی هاوچه‌رخ، بیگومان هه‌ر چه‌شنه چه‌وساندنه‌وه‌یه‌کی مرۆف به‌ ده‌ستی مرۆف، مه‌حکوم ده‌کات و مرۆف، چ وه‌کو تاکه‌که‌س و چ وه‌ک ئه‌ندامیکی نه‌ته‌وه‌ی بنده‌ست له‌ درێژخایاندا ئه‌وه قبول ناکات. وێرای بایه‌خه به‌رزه مرۆفیه‌کان، راگه‌یاندنی جیهانی مافی مرۆف و راگه‌یاندنی سیاسی مافی ریکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌که‌گرتووه‌کان و ریکخراوه نیونه‌ته‌وه‌یییه‌کانی دیکه‌ش هاوکات له‌گه‌ل مه‌حکوم کردنی ئه‌و چه‌شنه چه‌وسانه‌وه‌یه‌دان، لانی که‌م له‌ نووسین و تیئۆرییدا ”مافی دیاری کردنی چاره‌نووس” ی گه‌لان، وه‌پیش هه‌موو شتیکی دیکه ده‌خه‌ن.

وه‌ک گارانته‌ی به‌رپۆه‌بردنی ”مافی دیاری کردنی چاره‌نووس” ی گه‌لان، له‌ هه‌موو په‌یماننامه‌کانی ریکخراوی نه‌ته‌وه‌یه‌که‌گرتووه‌کاندا، میکانیزمی ریفارندۆم له‌به‌رچاو گیراوه. هه‌موو گه‌لان ئه‌و

مافەیان بۆ بڕیاردان بەسەر چارەنووسی خۆیاندا هەیه، و دەشییت و دەبییت بۆیان هەبییت لەو میکانیزمه کەلک وەر بگرن. هەر لەبەر ئەوە **کۆمەڵە** پارتی سۆسیال دیموکراتی کوردستان، هاوکات لەگەڵ جەختکردنەوهی لەسەر رییازی ئاشتیخوازانە و خەباتی زەبرنەگیر، ریفه راندۆم وەکو چارهیهکی سیاسی دروست دەبیییت.

هەركات دەولهتی نهتهوهی سەردەست نكۆلی لەو مافە کرد و لە ژێر ئایدیۆلۆژی فەرمیی خۆیدا درێژە دەری داگیرکەری بوو و خۆی لە هەموو ئاوات و ویستەکانی نهتهوهی ژێردەست دوور راکرت، ئەوە نهتهوهی لەپهراویزدا راکگراو و ژێردەست، دەتوانییت بە کەرەسهی میکانیزمی "نافه رمانیی مهدهنیی"، لە بەرامبەر سیاسهتی چهوساندنەوه و سەركوتی نهتهوهی سەردەستدا رابوهستییت.

کوردستان و ئێران

ئێران موزاییکی نهتهوه و کولتورهکانه. دیاردهی دهولهتی نهتهوهیی له ئێراندا، له کاتی رهزا شا و سهرهتاکانی جهنگی جیهانیی یهکه مدا پیک هاتوه. ههولدان بۆ یهکسان کردنی نهتهوهیی له ئێراندا، له سهر بناغه و بنچینهی ناسنامهی فارس دهستی پیکرد، بهوشیوهیه ناسنامهی نهتهوهیی کورد، ئازهریی، عارهب، بهلووچ، ئازتورکه مان له ژێر پێ خراون.

ئایدیۆلۆژی نهتهوهیی فارس، بوو به ناسنامهی ئێران و یاساش بوو به کەرستهی گارانتهی ئەو ناسنامهیه و پاراستنی بهرژهوهندییەکانی.

له کاتی موحه ممه د رهزا پهلهوهی دا، سیاسهتی یهکسان کردنی نهتهوهیی، خۆی گه یانده ئاستیکی زۆر بهرزتر و، دیاردهی ئاسیمیلاسیۆن و تواندنهوهی ناسنامه جیاوازهکانی دیکه گه یشته قوناغیکی جیددیتر.

له کاتی کۆماری ئیسلامی ئێرانیش دا، دیاردهی ئیسلامی سیاسی و بهتایبهت مه زهه بی شیعه، جاریکی دیکهش ناسنامهی فارسی کرده ناسنامهی فەرمیی ولات. له ژێر نیوی ئاییندا، هاوکات که

سیاسه‌تی یه‌كسان كردنی نه‌ته‌وه‌ییان به‌رپۆه برد، دیارده‌ی سه‌ركوتی ئیراده‌ی ناسنامه نه‌ته‌وه‌ییه‌کانی دیکه‌شیان درێژه پێدا.

به‌ده‌سته‌وه گرتنی هه‌ر هه‌موو ئۆرگانه‌کان له لایه‌ن نه‌ته‌وه‌ی سه‌رده‌سته‌وه، ئه‌و پ‌ژیمه‌ش له‌گه‌ڵ سیاسه‌ته‌کانی رابوردوو هه‌یج جیاوازییه‌کی نییه و ده‌توانین ب‌لێن که سه‌ركوت و توندوتیژی وه‌حشیانه‌تر به‌رپۆه چوو.

پ‌ژیمی کۆماری ئیسلامی له ئیراندا ئیراده‌ی نه‌ته‌وه‌ی کورد سه‌ركوت ده‌کات، نکۆلی له ناسنامه‌ی ده‌کات و دیمۆگرافی کوردستان ده‌گۆریت و کولتور و فه‌ره‌ه‌نگی ده‌خ‌ن‌ک‌ین‌یت و سووکایه‌تی پێ ده‌کات. هه‌مان چاره‌نووس به‌ گشتی دوو‌چاری ئازهری، به‌لووچ و تورکه‌مان و قه‌شقایی و عه‌ره‌ب هاتوو، له به‌رامبه‌ر ئه‌وه ئاساییه که کاردانه‌وه‌ی خه‌باتگێرانی ئه‌و نه‌ته‌وه ب‌نده‌ستانه دیفاع ب‌یت له به‌رزراگرتنی ئیراده‌ی نه‌ته‌وه‌ی ب‌نده‌ست. له‌سه‌ر ئه‌و بناغه‌یه‌یه که خه‌باتی ئازادبخوازانیه‌ی خه‌لکی کوردستان هه‌میشه له سه‌ر پێ ماوه‌ته‌وه.

ب‌یگومان چه‌مگه‌لیکی دیکه وه‌ک به‌رژه‌وه‌ندی نه‌ته‌وه‌ی و ته‌واوییه‌تی خاکی و ده‌سه‌لاتی نه‌ته‌وه‌ی فارسی، ناتوانیت ناسنامه و ئیراده‌ی نه‌ته‌وه ژێرده‌سته‌کان له ئیران بخاته ژێر پێ. که‌وا ب‌یت، جیا‌بخوازی نه‌ک هه‌ر دژ به‌ پ‌ر‌ین‌سی‌پ‌ی ئازادبخوازی نییه، به‌ل‌کو خودی بایه‌خی ر‌استه‌قینه‌یه و مافی ب‌ر‌یار‌دان له‌سه‌ر دیاریکردنی چاره‌نووس گارانتیه‌کی دروسته بۆ پ‌یش‌گ‌یر‌کردن له روودانی تراژیدی جینۆسایدی نه‌ته‌وه‌ی له‌و شیوانه‌ی له کوردستان و جیهان ب‌ینراون.

ب‌یگومان ده‌وله‌تی داگیرکه‌ری کۆماری ئیسلامی ئیران نه‌ک هه‌ر چنگی به سه‌ر ته‌واوی ده‌سه‌لاتدا گرتوو، به‌ل‌که به هه‌یج شیوه‌یه‌ک دان به بوونی ناسنامه‌ی جیاوازی نه‌ته‌وه‌ی له ئیراندا ناهینیت، و هه‌رگیز مافی دیاریکردنی چاره‌نووس به نه‌ته‌وه غه‌یره فارسه‌کان نادات. هه‌موو هه‌لسوورانیکی مه‌ده‌نی و ر‌یف‌ۆرم‌خوازی سه‌ركوت ده‌کات و هه‌موو ده‌رگا‌کانی لۆژیک و دیالۆگی داخستوو.

کوردستان کۆلۆنیه‌که و ده‌وله‌تی داگیرکەری کۆماری ئیسلامی به داگیرکەری و چه‌وساندنه‌وه‌ی کوردستان و نه‌ته‌وه‌ی کورد درێژه‌ ده‌دات و له‌گه‌ڵ هاوولاتیانی کورد وه‌ک هاوولاتیانی پله‌ دوو و پله‌ سێ هه‌لسوکه‌وت ده‌کات.

ده‌وله‌تی ئێران تا ئیستا به‌ هه‌یج شێوه‌یک وه‌لامی ویست و داخووزییه‌کانی گه‌لی کوردی نه‌داوه‌ته‌وه‌ و بێجگه‌ له‌ سه‌ر کۆتی نه‌ته‌وه‌که‌مان هه‌یج دیارییه‌کی دیکه‌ی بۆ ئیمه‌ی کورد پێ نه‌بووه‌ و پێ نییه‌. ته‌نیا کۆشتار و سه‌رکۆت له‌ میژووی حوکمرانی ده‌وله‌ت و حکومه‌تگه‌لی داگیرکەری کوردستاندا زمانی داگیرکەران بووه‌. هه‌ر بۆیه‌ش نه‌سلیکی نوێ له‌ رۆله‌کانی گه‌له‌که‌مان رابوون تا به‌ هه‌موو شێوه‌یه‌ک دژی داگیرکەران خه‌بات بکه‌ن. کچان و کوران و ژنان و پیاوانی راپه‌ریوی کوردستان، به‌ خه‌باتی پێشمه‌رگایه‌تی وه‌کو یه‌کنه‌ک له‌ شێوه‌کانی به‌ر به‌ره‌کانه‌ دژی داگیرکەران له‌ هه‌ل و مه‌رجی گۆنجاودا به‌کار دێنن، و ر‌ه‌وا بوونی ئه‌و چه‌شنه‌ خه‌باته‌ش هه‌ر له‌ بنچینه‌ی مافی دیاری کردنی چاره‌نووسی گه‌لان و به‌ر به‌ره‌کانی داگیرکەران، هه‌ل‌ده‌قوڵییت.

هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان

هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان له‌ کچ و کور و ژنان و پیاوانی کوردستان پیکهاتوه‌ که د‌لسۆزی گه‌ل و نیشتمانی خۆیان و به‌ ئیراده‌ی پۆلایینی گه‌لی کوردستان و، به‌ پیکهاته و ستراتیژیکی مۆدێرن، که به‌ره‌می سه‌دان سال‌ خه‌بات و به‌ر به‌ره‌کانی گه‌لی کورده‌، هاتوونه‌ته‌ مه‌یدانی خه‌باتیکی ر‌استه‌قینه‌، بۆ دابینکردنی مافی بریاردان بۆ دیاری کردنی چاره‌نووسی گه‌له‌که‌یان. هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان هه‌موو ئۆرگانه‌کانی ده‌وله‌تی داگیرکەر و حکومه‌تی کۆماری ئیسلامی ده‌کاته ئامانجی خۆی. هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان، نه‌سلیکی نوێیه‌ که ده‌خووزیته‌ گیانیکی نوێ به‌ بایه‌خه‌کانی خه‌باتی گه‌لی کورد ب‌دات و ئه‌وه‌ی که ر‌یکخراوه‌ سوننه‌تییه‌کان به‌ هۆی ر‌ۆحی پاشه‌کشه‌ و خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دان و ئۆردوگانشینی پاسیف و پاسیفیستییه‌وه‌ له‌ ده‌ستیان داوه‌، دیسانیش زیندوو بکاته‌وه‌.

هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان هه‌موو چه‌مکیکی دژی مقاومه‌ت و بێ ئیراده‌یی و ته‌سلیم بوون په‌ ده‌کاته‌وه و تێده‌کۆشیته‌ تا گۆرپه‌پانی به‌ره‌ره‌کانیی و خه‌بات هه‌روا گه‌رم رابگریت و، له‌و رێبازه‌دا بێجگه‌ له‌ ئۆرگانه‌کان و بنکه‌کانی داگیرکه‌ران، هه‌موو که‌س و رێکخراو و پایه‌گا و دامه‌زراوه‌یه‌کی به‌کرێگه‌راوان ده‌کاته ئامانجی خۆی.

هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان، به‌ پالێه‌پشتی هێزی ئیراده‌ی گه‌لی کورد، بۆ خه‌بات به‌ دژی دیوه‌زمه‌ی ده‌وله‌تی داگیرکه‌ر راپه‌ریوه و له‌و رێبازه‌دا، داوا له‌ هه‌موو رۆله‌ جه‌نگاوه‌ره‌کانی گه‌له‌که‌مان ده‌کات تا بۆ گه‌یشتن به‌ مافی ره‌وای گه‌له‌که‌مان، پێوه‌ستی ریزی پر له‌ شانازی **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان** بن.

ساختار و پێره‌وی “هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان”

ناو: **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان**

پێناسه: **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان**، باڵی سه‌ربازیه‌ی **کۆمه‌له** - **پارتی سۆسیالدموکراتی کوردستانه** و له‌ ژێر رابه‌رایه‌تی سیاسیی پارتییدا کار ده‌کات (برووانه‌ پێره‌وی ناوخۆی **کۆمه‌له** - **پارتی سۆسیالدموکراتی کوردستان**). ئه‌م هیزه‌ به‌شیکه‌ له‌ رێکخراوی نێزامیی گه‌لی کورد و بۆ دابینکردنی مافی دیاری کردنی چاره‌نووسی کورد و ده‌رکردنی هیزه‌ سه‌رکوتکه‌ره‌کانی ده‌وله‌تی داگیرکه‌ر تێده‌کۆشیته‌.

ئارم: ئارمی هێزی سه‌ربازیه‌ی **کۆمه‌له** - **پارتی سۆسیالدموکراتی کوردستان** ره‌نگی سووره و ئه‌ستیره‌یه‌کی سووری تێدایه‌ که‌ به‌ ره‌نگی سپی له‌ ته‌خته‌سووره‌که‌ جیا کراوه‌ته‌وه. له‌ویدا ره‌نگی هه‌موو نووسینه‌کان سپییه. نووسینه‌کان بریتین له‌ “هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان” که‌ به‌ نیوه‌که‌وانی له‌ بن ئه‌ستیره‌که‌وه‌یه، “HPK” که‌ کورتکراوه‌ی هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستانه‌ به‌ پیتی لاتینی. هه‌روه‌ها نووسراوه‌ “هێزی سه‌ربازیه‌ی **کۆمه‌له** - **پارتی سۆسیالدموکراتی کوردستان**” و به‌ ئینگلیزییش “The Military Wing of The Social Democratic Party of Kurdistan”.

برگه‌ی یه‌ك: پێكهاته‌ی ئۆرگانیک

1. به‌رزترین ئۆرگانی هێزی پێشمه‌رگه، "ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌رییه"، که له‌لایه‌ن فه‌رمانده‌ری گشتیه‌وه، فه‌رمان وه‌رده‌گریت.
2. ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی له 5 (پینچ) که‌س پیک دیت. که‌سی که‌سیان ئهندامی "ناوه‌ندی راپه‌راندن" ی پارتین و دووانیان ئهندامی "به‌رپوه‌به‌رایه‌تی" پارتین. هه‌ر کاتیک ژماره‌ی ئه‌و ئهنجومه‌نه به‌رز بووه‌وه، ژماره‌ی ئهندامیان له "ناوه‌ندی راپه‌راندن" و "به‌رپوه‌به‌رایه‌تی" دا به‌ پێی نوینه‌رایه‌تیکردن به‌رز ده‌بینته‌وه.
3. هه‌ر شه‌ش مانگ جاریک، یه‌کیک له‌ ئهندامانی ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی، وه‌ک گوته‌بیژی فه‌رمیی هه‌له‌بژێردیت.
4. فه‌رمانده‌ری گشتیی، له‌ لایه‌ن ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌رییه‌وه هه‌له‌بژێردیت و له‌گه‌ڵ "به‌رپوه‌به‌رایه‌تی پارتیی" دا هه‌میشه له‌ پێوه‌نیدا ده‌بیته‌.
5. ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی، ستراتیژی، ئامانجه‌کان و تاکتیکه‌کانی **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان**، به‌ پێی بریاره‌کانی "به‌رپوه‌به‌رایه‌تی پارتیی" دیاری ده‌کات.

برگه‌ی دوو: ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی ناوچه‌کان:

1. له‌ هه‌ر ناوچه‌یه‌که‌دا ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی تایبه‌ت پیک دیت.
2. ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی ناوچه، فه‌رمانده‌ری ناوچه هه‌له‌بژێردیت.
3. ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی ناوچه له 3 (سه‌ی) که‌س پیک دیت.
4. ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی ناوچه، له‌ فه‌رمانده‌ری ناوچه فه‌رمان وه‌رده‌گریت.
5. فه‌رمانده‌ری ناوچه، فه‌رمان، له‌ ئهنجومه‌نی فه‌رمانده‌ریی و فه‌رمانده‌ری گشتیی وه‌رده‌گریت.

برگه‌ی سه‌: پێشمه‌رگه

۱. "پێشمه‌رگه" بریتیه له تاكه‌كه‌سیك كه بۆ هه‌یه ئه‌ندامی كۆمه‌له . پارتی سۆسیالده‌موکراتی کوردستان بیټ یان نه‌بیټ، به‌لام كه ده‌بیټ به دلخوازی خۆی پێوه‌ندی به "هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان" - هوه کردبیټ.

۲. هه‌چ تاكه‌كه‌سیك تا ته‌مه‌نی ۱۸ ساڵ پڕ نه‌کاته‌وه و تا لانی كه‌م شه‌ش مانگ مه‌شق و راهیټان نه‌کات و له روه‌ی تیئورییه‌وه له مه‌به‌ست و ئامانجه‌کانی پارتی تیئنه‌گات، نایټ له ئۆپه‌راسیۆندا به‌شدار بیټ. له هه‌ندیک حاله‌دا بۆ به‌شداریکردنی هه‌ندیک پێشمه‌رگه له ئۆپه‌راسیۆندا ده‌بیټ ته‌مه‌نی نیوان ۱۸ ساڵ و ۲۰ ساڵ له‌به‌رچاو بگیریټ. ئه‌وانه‌ی خوار ته‌مه‌نی ۱۸ سالن ده‌توانن له بواری جیاوازی سه‌ربازییدا، دوور له ئۆپه‌راسیۆن، به پێی پێوه‌ندی ریکخراوه‌یی و تایبه‌تمه‌ندی دیکه، به‌شدار بن.

۳. پێشمه‌رگه وه‌کو تاكه‌كه‌س به‌رپرسی ئه‌و هه‌له‌یه‌یه كه ده‌یکات، كه‌سوکار و خانه‌واده و هاورییانی تیکه‌ل به‌و کاره ناکریټ.

۴. ده‌بیټ به وردی دۆخی تایبه‌تی پێشمه‌رگه‌ی ژن له‌به‌رچاو بگیریټ و له شوینی خۆی و ده‌ستوورد وه‌لامی ئه‌و پێویستیانه‌یان به پێ توانا بدریته‌وه كه خۆیان پێیان وایه پێویستیانه. ۵. ئه‌گه‌ر پێشمه‌رگه‌یه‌ک یه‌کیك له بنه‌ماله‌که‌ی (باوک، دایک، خۆشک، برا، کور یان کچی) له شه‌ر یان زینداندان به ده‌ستی داگیرکه‌رانی کوردستان گیانی له‌ده‌ست دا بیټ، بۆ نییه له ئۆپه‌راسیۆنی هێزی سه‌ربازیدا به‌شدار بیټ.

برگه‌ی چوار: تیپ" مه‌زنترین یه‌که‌ی هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستانه.

۲. هه‌ر "تیپیک" له ۲۰۰ - ۴۰۰ كه‌س پیک دیټ.

۳. هه‌ر تیپیک له ناوچه‌ی جوگرافیایی خۆیدا مانۆر و ئۆپه‌راسیۆنی سه‌ربازی به‌رپوه ده‌بات.

۴. ژماره‌ی هێزه‌کانی هه‌ر تیپیک به له‌به‌رچاو گرتنی هه‌لومه‌رجی ناوچه‌که دیاری ده‌کریټ.

۵. به سه‌ربازی هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان، "پێشمه‌رگه" ده‌گوتریټ.

۶. دوا‌ی "تیپ"، یه‌که‌کانی دیکه‌ی هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان، ئه‌مانه‌ن:

- آ: "گوردان"، که له ۸۰ - ۱۲۰ پێشمه‌رگه پیک دیت.
- ب: "گروهان"، که له ۴۰ - ۸۰ پێشمه‌رگه پیک دیت.
- ج: "دهسته"، که له ۱۵ - ۳۰ پێشمه‌رگه پیک دیت.
۷. هه‌ر یه‌ک له‌و یه‌کانه، فه‌رمانده‌ری تایبه‌تی خۆی هه‌یه که ئه‌ویش سه‌ر به‌ فه‌رمانده‌ری سه‌روی خۆیه‌تی.
۸. ئەندامانی **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان**، جل و به‌رگی رازاوه به‌ ئارمی خۆیان هه‌یه.

برگه‌ی پینچ: دانیشتن و کۆبوونه‌وه‌کان

۱. هه‌ر "دهسته" یه‌ک، سه‌ی رۆژ جارێک کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه.
۲. گروهان هه‌فته‌ی جارێک کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه.
۳. گوردان ۱۵ رۆژ جارێک کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه.
۴. تیپ مانگی جارێک کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه.
۵. ئەنجومه‌نی فه‌رمانده‌ری ناوچه، هه‌ر سه‌ی مانگ جارێک کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه.
۵. ئەنجومه‌نی فه‌رمانده‌ری گشتیی هه‌ر شه‌ش مانگ جارێک کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه.
۷. کۆنفرانسی سه‌ربازی سه‌لێ جارێک له‌ لایه‌ن ئەنجومه‌نی فه‌رمانده‌ری گشتییه‌وه به‌رپۆه ده‌چیت.
۸. به‌ پێی هه‌لومه‌رج و پێویستیی بوون له‌ کۆبوونه‌وه‌دا، داوای به‌شداریی له‌ فه‌رمانده‌رانی دهسته، گروهان، گوردان، تیپ و ناوچه‌کان ده‌کریت.
۹. کۆنفرانسی سه‌لانه، له‌ لایه‌ن فه‌رمانده‌ری گشتییه‌وه به‌رپۆه ده‌چیت.
۱۰. ئاکامی کۆبوونه‌وه‌کان، له‌ دهسته تا فه‌رمانده‌ری ناوچه، ده‌کریت به‌ راپۆرت و به‌ شیوه‌ی نووسراوه پێشکەشی کۆنفرانسی سه‌لانه‌ی ده‌که‌ن.
۱۱. فه‌رمانده‌ری گشتیی، مانگی جارێک فه‌رمانه‌ نیزامییه‌کان بۆ هه‌موو یه‌که‌کان به‌رێ ده‌کات.

١٢. رێکخستنی که‌سان له نیۆ یه‌که‌کان و به‌شه‌ نێزامیه‌کان، هه‌ر سه‌ مانگ جاریک، ئالوگۆری به‌سه‌ردا دێت.

برگه‌ی شه‌ش: یه‌که‌ی فێرکردن

١. یه‌که‌ی فێرکردن، له‌لایه‌ن فه‌رمانده‌ری گشتیه‌وه پیک دێت.
٢. یه‌که‌ی فێرکردن له‌ پسیۆرانی لی‌هاتووی نێزامی پیک دێت.
٣. فه‌رمانده‌ری یه‌که‌ی فێرکردن، به‌شی فێرکردن به‌رپۆه ده‌بات.
٤. یه‌که‌ی فێرکردن، ئاکادیمیا نێزامی پیک ده‌هینیت.
٥. فێرپوه‌نه‌ سه‌ره‌تاییه‌کان و پرۆفیسیه‌نالییه‌کان، له‌ ئاکادیمیا نێزامی به‌رپۆه ده‌چیت.
٦. کاتی فێر بوونی سه‌ره‌تایی، ٢ (دوو) مانگه‌.
٧. کاتی فێر بوونی پرۆفیسیه‌نالی ٦ (شه‌ش) مانگه‌.
٨. له‌ کۆتایی هه‌ر کۆرسیکی ئاکادیمیدا، مانۆری تاقیکاری به‌رپۆه ده‌چیت.

برگه‌ی چه‌وت: یه‌که‌ی راگه‌یاندن

١. **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان** یه‌که‌ی راگه‌یاندن داده‌مه‌زرینیت.
٢. یه‌که‌ی راگه‌یاندن له‌ لایه‌ن به‌رپرسیانی پسیۆر له‌و بواره‌دا به‌رپۆه ده‌چیت.
٣. یه‌که‌ی راگه‌یاندن سایتیکی ناوه‌ندی به‌ نیۆی **“هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان”** داده‌مه‌زرینیت.
٤. یه‌که‌ی راگه‌یاندن راپۆرتی مانگانه‌ی ئۆپیراسیه‌نه‌کان راده‌گه‌یه‌نیت.
٥. یه‌که‌ی راگه‌یاندن گۆفاریکی مانگانه‌ی به‌ نیۆی **“هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان”** بلاو ده‌کاته‌وه‌.
٦. یه‌که‌ی راگه‌یاندن وێرایی راگه‌یاندن و بلاوکراوه‌کانی خۆی، پۆستیر و وینه‌/عه‌کس و په‌یام و په‌رتووی پێویستیش چاپ ده‌کات.

برگه‌ی هه‌شت: دیسیپلین و هیرارشی نزامی

١. فه‌رمانده‌ری پله‌ی نزمتر، ملکه‌چی فه‌رمانه‌کانی فه‌رمانده‌ری سه‌روتری خۆیه‌تی.
٢. له‌ هه‌ر پله‌یه‌کدا ملکه‌چی فه‌رمان نه‌بن، به‌ پێی ئایینامه‌ سزا ده‌درین.
٣. هه‌موو هێزه‌کان ده‌بیت جل و به‌رگی فه‌رمی له‌به‌ر بکه‌ن.
٤. پاراستنی پاک و خاویتی و کۆک و پۆشته بوون، زۆر پێویسته.
٥. هه‌موو هێزه‌کان ده‌بیت ملکه‌جی یاسا و رێسا بن.
٦. ئه‌گه‌ر وه‌لامی فه‌رمانه‌کان نه‌دریته‌وه، ئه‌و سزایانه‌ی خواره‌وه به‌رپوه ده‌چیت:
 - ره‌خنه‌لیگرتن و وشیارکردنه‌وه به‌ شیوه‌ی زاره‌کیی
 - ره‌خنه‌لیگرتن و وشیار کردنه‌وه به‌ شیوه‌ی نووسراوه
 - هه‌له‌سه‌اردن له‌ به‌رپرسایه‌تی
 - وه‌ده‌رنان
٧. هه‌موو هێزه‌کان ده‌بیت پرئسیپی ریز لیگرتن له‌به‌رچاو بگرن.
٨. به‌رپوه‌بردنی هه‌ر چه‌شنه ئۆپیراسیۆنیکی **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان** ده‌بیت له‌سه‌ر بناخه‌ی ئه‌و رێسا و یاسا جه‌نگیانه بن که له‌ ریکه‌وتنه نیونه‌ته‌وه‌یه‌کاندا هاتوه.
٩. هه‌ر پێشمه‌رگه یا هێزیکی سه‌ربازیه‌ی، ئامانجی ناسه‌ربازیه‌ی و سیقیل بپیکیت، سزا ده‌دریت.
١٠. **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان** ده‌بیت ریز له‌ بایه‌خه‌کانی کۆمه‌لگا بگریت و پارێزه‌ر و پشتیوانی هاوڵاتیان بیت.
١١. هه‌ر پێشمه‌رگه‌یه‌ک یان هه‌ر به‌رپرسیکی **هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان** له‌ هه‌ر پله‌وپایه‌یه‌کدا بیت، که به‌ مال یا ژیانی هاوڵاتیان بی ریزی، یا ده‌ست دریزی بکات، به‌ توندی سزا ده‌دریت.
١٢. فه‌رمانه‌کانی فه‌رمانده‌ری تا له‌گه‌ڵ ئه‌م ئایینامه‌یه‌دا دژایه‌تی نه‌کات، به‌ بی ئه‌ملا و ئه‌ولا ده‌بیت به‌رپوه بچیت.
١٣. هه‌موو پێشمه‌رگه‌یه‌ک ده‌بیت لانی که‌م مانگی جاریک له‌سه‌ر هه‌لومه‌رجی خۆی و یه‌گانه‌که‌ی راپۆرتیک ساز کات و بیدات به‌ فه‌رمانده‌ری تپ.

١٤. بۆ به‌رز راگرتنی وره‌ی هێزه‌کان، به‌شه‌کان ده‌بی‌ت لانیکه‌م مانگی جاریک رپۆره‌سمیک له‌ نیو یه‌که‌ی خۆیاندا پیک بی‌ن.

برگه‌ی نو‌: تیمه‌ ئۆپیراسیۆنییه‌کانی نیو شاره‌کان

١. هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان، له‌ دوو چه‌شنه‌ یه‌که‌ی، کویستانی و شاری پیک دیت.
٢. ناوچه‌ی ئۆپیراسیۆنی هێزه‌ کویستانییه‌کان، کێوه‌کان و جوگرافیای سروشتی دهره‌وه‌ی شاره‌کانه‌. هێزه‌کانی نیو شاره‌کانیش، مۆلگه‌کانی دوژمن له‌ نیو شاره‌کان ده‌که‌نه‌ ئامانجی خۆیان.
٣. فه‌رمانده‌ری هێزه‌کانی نیو شار، له‌ هێزه‌کانی کویستان جیاوازن و به‌ شیوه‌ی راسته‌وخۆ له‌گه‌ڵ ئه‌نجومه‌نی فه‌رمانده‌ری ناوچه‌کان له‌ په‌یوه‌ندییدا ده‌بن و له‌ وان فه‌رمان وه‌رده‌گرن.
٤. ژماره‌ی هێزه‌کانی هه‌ر تیمیک و له‌وانه‌ تیمه‌کانی نیو شار، به‌ پێی هه‌لومه‌رج و پێویستی شاره‌کان، له‌ لایه‌ن ئه‌نجومه‌نی فه‌رمانده‌ری ناوچه‌وه‌ دیاری ده‌کری‌ت.
٥. هێزی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان وه‌ک که‌ره‌سه‌ی ره‌وای پاراستنی خه‌لکی کورد، له‌ سه‌ر یاسا و ریکه‌وته‌ نیونه‌ته‌وه‌یه‌یه‌کان و مافی مرۆف پیکهاتوو و ته‌واوی ناوچه‌ جوگرافیاییه‌کانی کوردستان ده‌گریته‌ ژیر بالی خۆی.